

SIEDEMDZIESIĄT LAT KATEDRY I ODDZIAŁU KLINICZNEGO OTORYNOLARYNGOLOGII I ONKOLOGII LARYNGOLOGICZNEJ W ZABRZU

ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W KATOWICACH

Prof. dr hab. med. Maciej Misiołek

THE DEPARTMENT OF OTORHINOLARYNGOLOGY AND ONCOLOGICAL LARYNGOLOGY IN ZABRZE MEDICAL UNIVERSITY OF SILESIA IN KATOWICE HAS BEEN ESTABLISHED IN 1950. THE FIRST HEAD OF DEPARTMENT WAS PROFESSOR T. CEYPEK, NEXT PROFESSOR W. KUŚNIERCZYK, PROFESSOR K. SZYM-CZYK, PROFESSOR G. NAMYSŁOWSKI AND NOW PROFESSOR M. MISIOŁEK

The doctor's staff consists of 20 people. They are very well educated and trained in otorhinolaryngology. There are performed about 1800 operations per year. Rhinosurgery – all endoscopic procedures, also with use of navigation in chronic sinusitis, neoplasms and the diseases of the tear ducts. Head and neck oncology – advanced laryngotomies (total, supracricoid) and partial ones from external approach and endoscopic procedures with use of the CO₂ laser. Pharyngeal operations with eventual reconstructions. Parotid operations due to the tumors – a wide spectrum of these operations. Many procedures in narrowing of the glottis and subglottal area – laser arytenoidectomy with posterior cordectomy, vocal cord laterofixation, laser widening with the use of jet ventilation, Rhethi II reconstruction etc. The vocal fold augmentations and Wendler's procedures are performed, as well. The close cooperation was undertaken in scientific research with many centers all over the world and in Poland. The result of it is many valuable publications that are cited widely. Many employees from Department from Zabrze held honorable positions in numerous organizations: Polish Otorhinolaryngological Head and Neck Surgery Society, European Laryngological Society.

(Mag. ORL, 2021, 79, XX, 95–97)

Katedra i Oddział Kliniczny Otorynolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej w Zabrze,
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Kierownik: prof. dr hab. med. Maciej Misiołek
ul. Poniatowskiego 15, 40-055 Katowice

Katedra i Oddział Kliniczny Otorynolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej został utworzony w roku 1950 początkowo jako Katedra Chorób Uszu, Nosa, Gardła i Krtani Śląskiej Akademii Medycznej. W 1951 roku umiejscowiono ją na oddziale laryngologicznym Państwowego Szpitala Klinicznego w Zabrze. Dysponowała wtedy dwudziestoma łózkami dla chorych. Przez kilka lat organizowano równolegle poradnię i pracownię, niezbędne w funkcjonowaniu takiej jednostki. Pierwszym kierownikiem Kliniki był prof. Tadeusz Ceypek, który sprawował swoją funkcję do roku 1968. Kolejnymi kierownikami Kliniki byli prof. Wacław Kuśnierczyk, doc. Kazimierz Szymczyk, prof. Grzegorz Namysłowski, a od 2015 r. funkcję tę pełni prof. Maciej Misiołek.

Przełomem w rozwoju Kliniki było objęcie kierownictwa przez prof. Grzegorza Namysłowskiego w roku 1992. Bazę Kliniki poddano remontowi pod koniec lat dziewięćdziesiątych. Zwiększyła się wtedy liczba pracowników i poszerzył znacząco zakres operowanych schorzeń. Kolejny gruntowny remont pomieszczeń oddziału, bloku operacyjnego i poszczególnych pracowni nastąpił już za kadencji prof. Macieja Misiołka, w 2016 roku. Wzbogacono znacznie wyposażenie diagnostyczne, jak również sprzęt operacyjny. Obecnie oddział liczy 35 łóżek, posiada na wyłączność dwie sale operacyjne, pracownię audiologii, foniatryi i otoneurologii. W ramach jednostki funkcjonuje też poradnia. Katedra/Oddział zatrudnia 12 osób na etatach uniwersyteckich, 3 na etatach szpitalnych oraz 5 rezydentów. Rocznie wykonuje się tu około 1800 różnych procedur operacyjnych. W dziedzinie rynchirurgii przeprowadzane są wszelkie endoskopowe operacje zatok w schorzeniach zapalnych i nowotworowych; wiele z nich za pomocą nawigacji

śródooperacyjnej. Wykonywane są endoskopowe operacje dróg łzowych oraz radykalne operacje z dostępu zewnętrznego u chorych z zaawansowanymi nowotworami masywu szczękowo-sitowego. W wielu operacjach współuczestniczą neurochirurdzy.

W Klinice wykonuje się operacje uszu, tj. operacje w przebiegu przewlekłego zapalenia ucha środkowego, otosklerozy, tympanosklerozy i niektórych wad wrodzonych. Znaczący obszar działalności Kliniki stanowią operacje chorych z nowotworami gardła i krtani. Wykonuje się laryngektomie całkowite z wszczepieniem protezy głosowej, operacje nadpierzścienne z CHP i CHEP oraz operacje częściowe z zastosowaniem lasera CO₂ (chordektomie i laryngektomie częściowe). W obszarze gardła wykonuje się operacje usunięcia nowotworów dna jamy ustnej, języka, migdałków podniebiennych o różnym zakresie i z jednoczesną rekonstrukcją płatami uszypułowanymi i wolnymi.

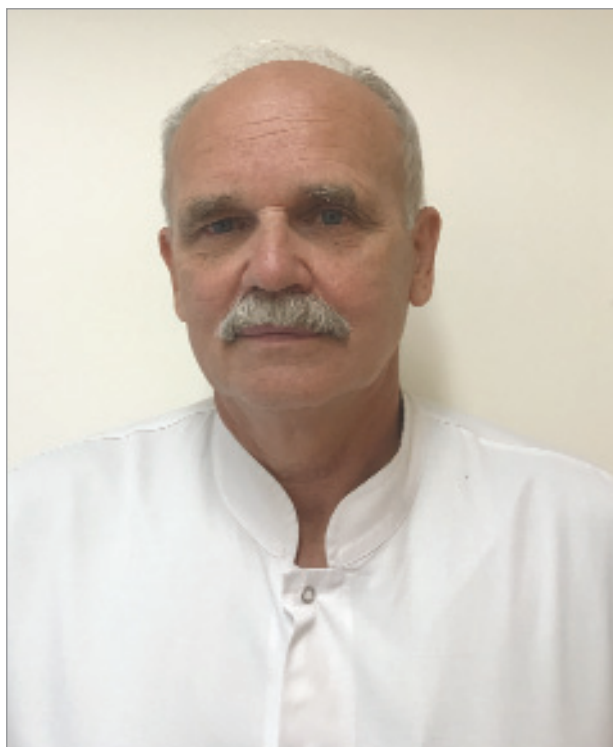
Duży odsetek operacji stanowią operacje gruczołów ślinowych z powodów nowotworowych (łagodnych i złośliwych, ok. 120 operacji przyusznic rocznie) z zastosowaniem monitoringu śródooperacyjnego. Wśród operacji endoskopowych krtani wykonywane są (poza klasycznymi – obrzęk Reinkego, polipy, guzki głosowe) operacje w zwężeniach krtani i zwężeniach podgłośniowych – laser CO₂ oraz operacje z dostępu

zewnętrznego z rekonstrukcją okolicy podgłośniowej fragmentem chrząstki żebra (ang. *Rethi II*). Wiele z nich wykonuje się przy zastosowaniu wentylacji dyszowej (ang. *jet ventilation*). W ostatnich latach zakres operacyjny krtani poszerzył się o zabiegi augmentacyjne w przebiegu jednostronnego porażenia fałdu głosowego oraz plastyki metodą Wendlera u osób transpłciowych. Operacje poszerzenia głośni u chorych z obustronnym porażeniem fałdów głosowych stanowią znaczący dorobek operacyjny Kliniki, albowiem arytenoidektomii laserowych z chordektomią tylną wykonano w Klinice ponad 420, a laterofiksacji metodą Lichtenbergera około 50. W ramach Kliniki funkcjonuje również pododdział dziecięcy, gdzie hospitalizujemy i następnie operujemy dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Równoległe z działalnością kliniczną, a w dużym stopniu na podstawie przypadków hospitalizowanych i operowanych chorych, prowadzona jest działalność naukowa, która z każdym rokiem coraz bardziej się rozwija. W Klinice zatrudnionych jest obecnie czterech profesorów tytularnych: prof. Maciej Misiołek (2009), prof. Eugeniusz Czecior (2014), prof. Grażyna Lisowska (2018) i prof. Wojciech Ścierański (2021) oraz doktor habilitowany – Paweł Sowa (2018). Wśród pozostałych osób jedynie trzy nie mają jeszcze stopnia doktora nauk medycznych.

Prof. dr hab. med. Maciej Misiołek

Prof. dr hab. med. Eugeniusz Czecior

Prof. dr hab. med. Grażyna Lisowska

Klinika rozwinęła szeroką współpracę naukową z wieloma ośrodkami naukowymi i uniwersyteckimi w Polsce i za granicą. Powstały liczne prace przy współudziale naszych licznych partnerów z Kliniki Laryngologii Uniwersytetu w Bazylei, Szwajcaria, z Kliniki Laryngologii w Miami, USA, z Aging Research Laboratory Burnett School of Biomedical Science College of Medicine University of Central Florida, Orlando, USA, z Kliniki Alergologii Uniwersytetu w Mediolanie, Włochy, z Instytutu Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN, Kraków, Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków, Instytutu Inżynierii Chemicznej PAN, Gliwice, z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi, z Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. prof. Ludwika Hirszfelda PAN, Wrocław i wielu innych. Prace naukowe zespołu z Zabrze są cytowane w licznych wartościowych publikacjach na całym świecie.

Wielu pracowników pełniło lub pełni nadal zaszczytne funkcje w organizacjach i instytucjach medycznych. Prof. Grzegorz Namysłowski

Prof. dr hab. med. Wojciech Ścierański

był konsultantem wojewódzkim i regionalnym województwa śląskiego na przełomie lat dziewięćdziesiątych i dwutysięcznych. Aktualnie funkcję konsultanta wojewódzkiego ds. laryngologii pełni prof. Wojciech Ścierański. Prof. Maciej Misiótek był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów, Chirurgów Głowy i Szyi przez trzy kolejne kadencje, w latach 2004–2008. W kadencji od 2012 do 2018 pełnił wybieralną funkcję członka Scientific Council European Laryngological Society. Przez dwie kadencje był również dziekanem Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze SUM (2012–2019). Wielu kolegów z Kliniki przebywało na wielomiesięcznych stypendiach naukowych w renomowanych ośrodkach Europy i świata (USA, Włochy, Hiszpania, Szwajcaria).

W podsumowaniu pragnę stwierdzić, że zespół Kliniki rozwija się dynamicznie i można spojrzeć w przyszłość z optymizmem, biorąc pod uwagę jego zaangażowanie i poświęcenie, szczególnie aktywnej młodzieży. ●